

İki şeirə qoşulduğum an

Mənə elə gəlir ki, insanlar özlərini tapanda, özləri ilə qarşılaşanda həm xoşbəxt olur, həm də bədbəxt. Bu yozum sizə belkə də qəribə gələ bilər. Axı, eyni anda həm xoşbəxt, həm də bədbəxt olmaq nə qədər mümkündür - deyib təəccüb edərsiz. Amma bu təəccübdə tələsməyin. Xatırlayın ki, bütün bu hallar- duyğular, hissələr insana aiddir və əgər özünü axtarısa çıxan insan nəhayət ki, məqsədinə çatsa, o xoşbəxtliyini yaşamaq istəyəcək. Amma həmin an həm də özünü görüb içindən bir təəssüf hissi keçirəcək. Axı o özünü belə görmək və yaxud belə olduğunu qəbul etmək istəməyəcək. Çünki onun içindəki Özü xəyalının, arzularının Özünü!.. Nə isə...

Bəli, bax bu xoşbəxtliklə bədbəxtliyin arasında qalan insanın birçə yolu qalır. O da özündən qaçmaq, qurtarmaq. Təəssüf ki, bu qaçışın məsafəsi çox da uzaq deyil. Bu yol xoşbəxtlikdən bədbəxtliyə olan yol qədərdir. Bu bir andı, bu bir əhdi, bu bir...

Bəli, bu məqamda niyə qaçdığını, nədən qaçdığını, kimdən qaçdığını düşünmək fürsəti qazana bilsən, suallar yağış kimi töküləcək üstünə. Və onda çətin də axtarmayacaqsan, daldasında gizlənməyə ağac da, qaya da ari-mayacaq gözün.

Birçə ağılından o gəlib keçəcək. İstəyəcək-sən ki, penceyini çıxarıb atsın çiyinə... istəyəcəksən ki, onunla bir penceyin altında daldalanıb nəfəs-nəfəsə qalasan və bir də istəyəcəksən ki...

Hə, bu yazdıqlarım əslində o hisləri mənə təkrar xatırladan, təkrar yaşamağa, gözümün önünə gətirməyə məcbur edən iki şeirdi. Həmin şeirləri oxuyanda mən özümdən hara qaçaçağımı, necə və niyə qaçaçağımı, nədən qaçaçağımı yüz dəfələrlə sual şəklində özümə ünvanlamışam. Təəssüf ki, hər dəfə də eyni nöqtədə gəlib dayanmışam. O nöqtənin adı özündən qaçışı olsa da, həm də özünə qayıdışı. Axı:

*Bir gün yıxılırsan ürəyin üstə,
acı etirafdan "sevmirəm səni".
o gündən taparsan dərdi, kədəri,*

*canından çıxmayan qəmi-qüssəni.
Və
Anlarsan
Sevmək də dəhşətmiş, sevilməmək də.*

*Sınıb dağılarsan qaranlıqlara,
hər qırıq qəlbində min yara açar,*

*inamin yıxılar, güvənin itər,
hər gün söhbətlərin min yana qaçar.
Və
Anlarsan
Unudulmaq dəhşətmiş, unutmamaq da.*

*Özünü aldadıb inandırmağa
tapıb yapışarsan saman çöpündən,
ömrün uzadarsan xəyallarının,
çıxmaq istəməzsən yalan gölündən
Və
Anlarsan
Getmək də dəhşətmiş, gedənməmək də.*

*Uduzmaq ağırmış, həzm etmək çətin,
ölmək istəyirsən dəyərən üçün,
bir gün inanarsan demə dəyməzmiş,
səni düşünməyən "gərəyin" üçün.*

*Və
Anlarsan
Ölmək də dəhşətmiş, ölənməmək də...*

Oxuduqca hər misradan sonra bir anlıq dayandırı və o misranın yükünü ifadə etdiyi, çatdırmağa yönəlik məqamları tutmağa çalışıram. İstəyirəm ki, şeirdə deyildiyi kimi, üzü üstə yox, ürəyi üstə yığılıb həmin o acı etirafı səndən eşidim. Burda "acı" sözü mənə yox, sənə edəcəyin etirafa aiddir. Çünki sən özünə acıya çevirmiş-sən məni. Ona görə də o acını atmaq, unutmaq istəyirsən. Amma bilmirsən ki, mən - yeni mənim sevgim sənə sənə canına, qanına hopub.

Onu çıxarmaq qeyri-mümkündür və qeyri-mümkün olanı anlamaq da hər adamın işi deyil. Bunun üçün sevməyin də, sevilməyin də, sevməməyin də dəhşət olduğunu qəbul etmək lazımdır.

Üstəlik unutmağın da, unudulmağın da mahiyyətinə varmaq, onu yaşamaq lazımdır. Və bütövlükdə isə kimlərsə dilinin əzbəri olan, həтта aşiq Alının dediyi kimi, "Ölüm haqdır, çıxmaq olmaz əmirdən" inancına da söykəlib "ölüb qurtarmaq" münkün deyil! . Ölüm də sənənin əlində mənim üçün sevgidi. Ondan ölmək dəhşətdir. Bax, bu dəhşəti yaşamamaq üçün sevgidən qorxmaq yox, sevgini anlamaq lazımdır.

Elə ki, anladın, onda hiss edəcəksən ki, ürəyinin döyüntüsü də dəyişib, ətrafa baxışın da dəyişib, özünə, sözüne diqqətin də dəyişib.

O dəyişikliyin içərisində özünün öncədən bilmədiyin əzəlliklərin də üzə çıxıb, onlar da səni daha çox sevməyə, daha çox xəyallar qurmağa, arzular mücadiləsi etməyə kökləyib. Çünki onun kökündə sevgi - yeni Sən var-san. Amma:

*Tamarziyam səndə qalan günlərə,
bir qucaqlıq, bir sinəlik ölüm, gəl.
Həsərət adlı xərcəng sardı canımı,
ağırlara, acılara gülüm, gəl.*

*Coşub yenə içimdəki qəm, daşır,
al əlimdən bu kədəri sən daşı.
Yüküm ağır, yolum çətin, mən naşı,
gəl tufanım, gəl yağışım, selim, gəl.*

*Sən gedəli lal olmuşam, susuram,
xoş günlərim parça-parça, qusuram.
Acılardan sınıq-sökük hasaram,
gəl dodağım, gəl ağzımda dilim, gəl.*

*Əcəl gəldi qapım döydü dünən də,
"gəl al" dedim həm cismimi, mənən də.
İtirmişəm vətənimə sinəndə,
yurdum-yuvam, kənd-kəsəyim, elim, gəl.*

Görürsünüzmü, daha doğrusu, hiss edirsənizmi, əvvəldə vurğuladığım ölümün sənənin əlinlə olması nə qədər gərəklidi, nə qədər zərurətdi və onu arzulamaq, onu çağırmaq nə qədər səmimidir. Yəni burda söhbət şair sözündən getmir. Burda heç poeziyanın, ədəbiyyatın pafosundan da danışmaq doğru deyil.

Burda danışılması, deyiləsi, yazılması bir gərəklilik var. O da SEVGİdir. Ona olan ehtiyacdır, ona olan sərhədsiz tələbatdır və nəhayət onun qarşılığı olan sənətsiz yaşamamaq qərarıdır - yeni sevgisiz yaşamamaq haqqında verilən hökmdü...

Düşünürəm ki, bu iki şeirin mayası olan sevgi - (yeni Sən - Ə. M.) elə bütün duyğuların, bütün hislərin simvoludu, özündə təcəssüm etdirənidi və mən də pərvanəsi olduğum sevginin simvolu qarşısında dayanıb ... susuram. Təəssüf ki, əlimdə iki boynu bükük qərənfil yoxdu. Amma kipriklərimin ucunda şəh var...

P.S. Bu şeirlər "Adsız" kitabındandı. Mən bu kitab barəsində bir dəfə atüstü fikirlərimi yazmışdım. Amma indi iki şeir məni yenidən bu kitaba çəkib gətirdi. Təkrar oxuduğum kitabın müəllifi isə dəyərli xanım yazarımız Aida Adigözəldi

Əbülfət Mədətoğlu